

Dizertačná skúška

v študijnom programe Románske jazyky a kultúry
(študijný odbor 2.1.32 Cudzie jazyky a kultúry)

Predmety dizertačnej skúšky

Povinné predmety:

Metodológia vedy a výskumu
Súčasný trendy románskych štúdií

Povinne voliteľné predmety (študent si podľa zamerania vyberá 1 predmet zo skupiny):

Teoretické východiská jazykovej politiky EÚ
Lingvodidaktické smery v románskych jazykoch

Tematické okruhy

1. Okruhy tém z predmetu: Metodológia vedy a výskumu

2. Hlavné smery výskumu v humanitných vedách. Lingvistika ako smerovacia veda v humanitných vedách.
3. Prezentácia metodológie výskumu uplatnenej v projekte dizertačnej práce.
4. Typy empirického výskumu, spôsoby výberu vzorky, skúmania a spracovania dát a ich interpretácie.
5. Princípy organizovania kvantitatívneho výskumu, škály merania, typy premenných, výskumné otázky a hypotézy, výber vzorky, kroky pri konštrukcii výskumného nástroja, reliabilita a validita, metódy zberu dát, analýza a interpretácia dát.
6. Princípy organizovania kvalitatívneho výskumu, výber ľudí (prípadov) do výskumu, zásady zberu dát a ich analýzy vedúcej k tvorbe vedeckej teórie.
7. Filozofické zdroje metodológie kvalitatívneho výskumu, niektoré jeho prúdy (napr. symbolický interakcionizmus, dramaturgický prístup, etnografia komunikácie, fenomenologická analýza).
8. Využitie externých zdrojov vo výskume.

Literatúra:

- ČERNÍK, V – VICENÍK, J.: *Úvod do metodológie spoločenských vied*. Bratislava : Iris, 2011. ISBN 978-80-98256-79-2
- FERJENČÍK, J.: *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha, Portál 2000. 256 s. ISBN: 9788073678159
- GAVORA, P.: *Úvod do pedagogického výskumu*. 4. preprac. vyd. Bratislava : Univerzita Komenského, 2008. ISBN 978-80-223-2951-4.
- GAVORA, P.: *Spríevodca metodológiou kvalitatívneho výskumu*. Druhé vydanie : Vydavateľstvo Univerzity Komenského, 2007. ISBN 978-80-2317-8
- KOMÁRIK, E.: *Metódy vedeckého poznávania človeka*. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2003. 210 s. ISBN 80-223-1717-9

- SILVERMAN, D.: *Ako robiť kvalitatívny výskum*. Bratislava : Ikar, 2005. 327 s. ISBN: 8055109044
- STRAUSS, A. – CORBINOVÁ, J.: *Základy kvalitatívneho výskumu*. Bozkovice : Nakladateľství Albert, 1999. 196 s. ISBN 9788085834604
- ŠVAŘÍČEK, R. – ŠEĐOVÁ, K. et al.: *Kvalitatívny výskum v pedagogických viedach*. Praha : Portál, 2007. 384 s. ISBN 978-80-313-0
- ŠVEC, Š. a kol.: *Metodológia vied o výchove*. 1. vyd. Bratislava : IRIS, 1998.

2. Okruhy tém z predmetu: Súčasné trendy románskych štúdií

1. Prehľad o aktuálnych trendoch v romanistike. Smery a metódy výskumu v oblasti súčasnej lingvistiky románskych jazykov (so zameraním na vybraný románsky jazyk).
2. Trendy v súčasnej románskej geolingvistike, dialektológii a sociolingvistike. Teórie, metódy a výsledky aktuálneho románskeho geolingvistického výskumu mapovania jazykovej situácie. Prepojenie poznatkov romanistického výskumu v uvedených oblastiach s najnovšími poznatkami zo sémantiky, teórie lexikonu a prototypovej sémantiky.
3. Postavenie románskych jazykov vo svete vo svetle aktuálnych poznatkov terénneho výskumu.
4. Interné faktory diverzifikácie románskych jazykov. Inovácie v románskych jazykoch (fonetické a gramatické).
5. Superstrát románskych jazykov.
6. Lexikálne výpožičky z klasických jazykov v románskych jazykoch. Kritériá identifikácie latinizmov a grécizmov.

Literatúra:

- BLANCHET, P.: *Linguistique de terrain, méthode et théorie (une approche ethno-sociolinguistique)*. Rennes : Presses Universitaires de Rennes, 2009. 148 s. ISBN 2-86847-482-9
- CHAMBERS, J. K. – TRUDGILL, P.: *Dialectología*. Madrid : Visor, 1994, 260 s. ISBN: 9788475224763
- ČERMÁK, F.: *Lexikon a sémantika*. Praha : Lidové noviny, 2010. 358 s. ISBN: 978-80-7422-020-3
- IORDAN, I. – MANOLIU, M.: *Manual de lingüística románica*. Madrid : Gredos, 1980. ISBN: 978-84-249-1184-3
- LE DÛ, J. – BLANCHARD, N.: *Dialectologie et géolinguistique*. Brest : Centre de Recherche Bretonne et Celtique, 2004. 410 s. ISBN: 2901737609
- LUPU, C.: Los cultismos en español: perspectiva románica. In: *Philologia 21: supplementum 2*, Bratislava : Univerzita Komenského, 2011, s. 118-123. ISBN 978-80-223-3017-6
- RENZI, L.: *Introducción a la filología románica*. Madrid : Gredos, 1982. 344 s. ISBN: 9788424902933

3. Okruhy tém z predmetu: Teoretické východiská jazykovej politiky EÚ

1. Definícia pojmu, vymedzenie základnej terminológie.
2. Kontext výskumu v doméne jazyková politika.
3. Vzťahy lingvistika-sociolingvistika-jazyková politika.
4. Historické trendy v 2. polovici 20. storočia.

5. Aktuálne trendy jazykových politík európskych krajín.

Literatúra:

- BOYER, H. – LAGARDE, Ch. (dirs.), *L'Espagne et ses langues. Un modèle écolinguistique*. Paris : L'Harmattan, 2002. 298 s. ISBN 978-2747527217
- BUTAŠOVÁ, A. a kol.: *Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách*. Bratislava : ŠPÚ, 2007.
- CALVET, L-J. – CALVET, A.: *Les confettis de Babel*. Paris : Écriture, 2013. 222 s. ISBN 978-2359051100
- CALVET, L-J.: *La guerre des langues et les politiques linguistiques*. Hachette, 1999. 294 s. ISBN 978-2012792852
- DOLNÍK, J.: *Základy jazykovedy*. 1. vyd. Bratislava : FF UK, 1999. 228 s. ISBN 80-85697-95-5
- MOCHET, M.-A. – BARBOT, M.-J. – CASTELLOTTI, V. – CHISS, J.-L.: *Plurilinguisme et Apprentissages*. Mélanges D. Coste. Lyon : ENS Lettres et Sciences humaines, 2005. 360 s. ISBN-13: 978-2847880885
- MOORE, D.: *Plurilinguisme et l'école*. Paris : Didier, 2006. 320 s. ISBN 978-2-278-06078-8
- NINYOLES, R. L.: *Estructura social y política lingüística*. València : Fernando Torres, 1975. 207 s. ISBN 978-8473660334
- ONDREJOVIČ, S.: *Jazyk, veda o jazyku, societa. Sociolingvistické etudy*. Bratislava : Veda – vydavateľstvo SAV, 2008. 308 s. ISBN 978-80-224-0994-0
- PORCHER, L.: Les Cahiers de l'ASDIFLE n° 7 «Les politiques linguistiques».
- Profil vykonávacích politických nástrojov jazykového vzdelávania Slovenská republika. ŠPÚ, 2008. ISBN 978-80-89225-41-5

4. Okruhy tém z predmetu: Lingvodidaktické smery v románskych jazykoch

1. Inovačné trendy v lingvistiky. Hlavní predstavitelia inovačných trendov v lingvistiky románskych jazykov (francúzskeho, španielskeho, talianskeho) a ich prínos.
2. Rozdiel medzi tradičnou lingvistikou a počítačovou lingvistikou a ich výhody pre vedecko-výskumnú prácu.
3. Nové pracovné prostriedky na riešenie praktických problémov výskumu. Inovačné využitie korpusovej lingvistiky v lingvistickom výskume (so zameraním na vybraný románsky jazyk). Interdisciplinárny aspekt lingvistiky.
4. Výhody počítačového spracovania gramatiky a lexiky.
5. Morfológia spracovaná metódou *lexique-grammaire* M. Grossa a jeho školy.
6. Vzťahy lingvistiky a didaktiky cudzích jazykov. Využívanie nových technológií a postupov pri výučbe cudzích jazykov.

Literatúra:

- ADAM, J. M. : *La linguistique textuelle : Introduction à l'analyse textuelle des discours*. Paris : Armand Colin, 2008. 239 s. ISBN: 978-2200353384
- ALONSO PÉREZ-ÁVILA, E.: El corpus lingüístico en la didáctica del léxico del español como LE. *Boletín de ASELE*, 37 Santa Cruz de Tenerife : 11/2007. s. 11-25
- BALLARD, M. – PINEIRA-TRESMONTANT, C.: *Les corpus en linguistique et en traductologie*. Artois Presses Université, 2007. 350 s. ISBN: 978-2-84832-063-2
- BLANCHET, P.: *La pragmatique, d'Austin à Goffman*. Paris : Bertrand Lacoste, 1996. 128 s. ISBN 978-2735210077

- CAMPRUBI, M.: *Questions de linguistique romane et contrastive: Espagnol, catalan, français*. Toulouse : Presses Universitaires du Mirail Toulouse (PUM), 1999. 290 s. ISBN: 978-2858164592
- CRUZ PIÑOL, M.: *Lingüística de corpus y enseñanza del español como 2/L*. Madrid : Arco Libros, 2012. 192 s. ISBN: 978-84-7635-850-4
- CUQ, J.-P. – Gruca, I.: *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. PUG 2003. ISBN 2 7061 1082 1
- ČERMÁK, F. – BLATNÁ, R.: *Korpusová lingvistika: Stav a modelové přístupy*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2006. 358 s. ISBN: 8071068617
- ČERMÁK, F. – KLÍMOVÁ – J., PETKEVIČ, V. (ed.): *Studie z korpusové lingvistiky*. Praha : Karolinum, 2000. 531 s. ISBN 807184893-X
- ESCANDELL VIDAL, M. V.: *Introducción a la pragmática*. Barcelona : Ariel, 2. vydanie, 2006. 251 s. ISBN 84-344-8220-7
- GROSS, M. 1990: Sur la notion harissienne de transformation et son application au français. In: *Langages* 99, sept. 90, s. 39-56.
- GROSS, M.: Les limites de la phrase figée. In: *Langages* 90, juin. 1988, s.7 -22.
- GROSS, M.: Les industries de la langue et l'étude du français. In: *Langue française* 83, 1989, s. 88-105.
- HABERT, B.: *Instruments et ressources électroniques pour le français*. Paris: Ophrys, 2005, 169 s. ISBN: 2-7080-1119-7.
- MEŠKOVÁ, Ľ. – HALUŠKOVÁ, A.: Les différences de construction des dictionnaires du français et du slovaque. In: *Etudes Françaises en Slovaquie*. Pedagogická fakulta Univerzita Komenského. 2000, s. 33-41. ISBN 80-88868-63-7.
- MEŠKOVÁ, Ľ.: Dictionnaire électronique du slovaque. Différences de traitement des catégories grammaticales en français et en slovaque. In: *Revue Informatique et Statistique dans les Sciences humaines*. 36e année, 2000 , no 1 à 4, Université de Liège, s. 257-272.
- MEŠKOVÁ, Ľ.: Le lexique spécifique autour des termes économiques marché et taux du point de vue contrastif. In: *L'interdisciplinarité en traduction. Actes du II. colloque international sur la traduction*. Istanbul : Editions Isis, 2ème tome, s. 201-213.
- MOGORRÓN HUERTA, P.: *Las construcciones verbo-nominales libres y fijadas*. Universidad de Alicante, 2008, 230 s. ISBN 978-84-7908-974-0.
- SZENDE, T.: *Approches contrastives en lexicographie bilingue*. Paris : Honoré Champion, 2001. 358 s. ISBN: 978-2745304117
- REYES, G.: *La pragmática lingüística*. Barcelona : Montesinos, 1990. ISBN: 9788476391235, 135 s
- WILLIAMS, G. a kol.: *La linguistique de corpus*. Rennes : Presses Universitaires Rennes, 2005. 418 s. ISBN: 978-2753500464